

SUOMEN JOUSIAMPUJAIN LIITON TUOMARISÄÄNNÖT

(voimassa 21.4.2025 alkaen)

Muutoksista näihin tuomarisääntöihin päättää Suomen Jousiampujain Liiton hallitus.

1. Tuomarineuvosto

1.1. Tuomarineuvosto on Suomen Jousiampujain Liiton (SJAL) tuomaritoimintaa ylläpitävä taho, jonka erityisinä vastuina ovat:

- Järjestää tuomarikoulutuksia ja -kokeita yhteistyössä liiton ja seurojen kanssa.
- Ylläpitää tuomarikoulutuksissa käytettäviä materiaaleja ja koulutusrunkoa.
- Valvoo tuomarikoulutuksien ja tuomaritoiminnan yhdenmukaisuutta.
- Päättää tuomarikokeiden sisällöstä ja arvostelusta.
- Myöntää ja uusii tuomarilisenssit näissä säännöissä esitettyjen lisenssien myöntämis- ja uusintaperiaatteiden mukaisesti
- Tiedottaa tuomaristolle uusista säännöistä ja tulkinnoista.
- Päättää SJAL:n kilpailusääntöjen tulkinnasta, tarvittaessa välittäen tulkintapyyynnön World Archerylle kansainvälisten sääntöjen osalta.

1.2. Tuomarineuvosto koostuu 5 - 8 jäsenestä. Jäsenet valitsee SJAL:n hallitus päätuomarin kelpoisuuden omaavien joukosta kahden vuoden kaudelle kerrallaan. SJAL:n hallitus nimittää yhden jäsenistä tuomarineuvoston puheenjohtajaksi, jonka vastuulla on tuomarineuvoston toiminnan organisointi ja joka toimii yhdyshenkilönä tuomarineuvoston ja liiton välillä.

1.3 Tuomarineuvoston jäsenellä on velvollisuus osallistua tarvittaessa kouluttajana tuomarikoulutuksiin kerran kahden vuoden aikana. Koulutus korvataan kouluttajalle kuten kilpailun tuomarina toimiminen päätuomarin osalta.

2. Tuomarilisenssit

2.1. Tuomarilisenssejä on yksi, joka oikeuttaa toimimaan tuomarina SJAL:n alaisissa kilpailuissa. Tuomarina toimiminen vaatii voimassa olevan lisenssin.

2.1.1. Tuomariharjoittelijaksi kutsutaan henkilöä, joka on läpäissyt muut SJAL:n tuomarilisenssin vaatimukset paitsi käytännön harjoittelun.

2.2. Tuomarilisenssien voimassaolo on neljä vuotta kerrallaan, päättyen aina parillisen vuoden kesäkuun loppuun. Ensimmäisen lisenssin voimassaolo päättyy menossa olevan kauden loppuun. Jos lisenssi myönnetään enintään 6 kk ennen lisenssikauden vaihtumista, on se kuitenkin voimassa seuraavan neljän vuoden päästä päättyvän kauden loppuun.

2.3. Tuomarilisenssin myöntäminen ja uusiminen

2.3.1. Tuomarilisenssin myöntämisen vaatimukset:

- Hakija tuntee SJAL:n kilpailusäännöt.
- Hakija on läpäissyt SJAL:n virallisen tuomarikoulutuksen, joka sisältää:
 - Teoriaosuuden itseopiskeluna, teoriakokeen ja käytännönharjoittelun. Käytännön harjoittelu on neuvoston puoltamana mahdollista suorittaa tuomariharjoittelijana.
- Hakija on vähintään 18-vuotias.

2.3.4. Tuomarilisenssien uusimisen ehtona on:

- Uusija on läpäissyt uusintakokeen.
- Tuomarineuvosto puoltaa lisenssin uusimista.
- Uusija on toiminut tuomarina nelivuotisen lisenssikauden aikana vähintään neljä kertaa SJALin myöntämissä virallisissa kilpailuissa.
 - Tuomarina toimimisen vaatimusta voidaan lieventää suhteessa siihen, milloin tuomari on saanut ensimmäisen lisenssinsä suhteessa ensimmäisen lisenssikautensa päättymiseen.
- Tuomarineuvoston muiden lisenssikaudella määräämien tehtävien suorittaminen hyväksytysti.
- Tuomarineuvoston jäsenet ovat vapautettuja lisenssiuusintatentteihin vastaamisesta.

2.3.5 Uuteen koulutusmalliin siirtyminen ja lisenssien uusinta

2023-2024 alkaen tuomarit on koulutettu SJAL:n hyväksymällä yhden tason mallilla, joka oikeuttaa toimimaan kaikissa kisoissa ja kaikissa tuomarirooleissa.

- Tätä edeltävällä mallilla koulutettujen tuomareiden tulee suorittaa lisenssin uusinta uuden kurssin kokeella tai vastaavalla tavalla. Tämän jälkeen kokeen läpäisseillä tuomareilla on uuden mallin kelpuutukset. Uutta lähikoulutusta ei vaadita.
- Uudella mallilla koulutetut tuomareiden lisenssit uusitaan suppealla kokeella.
- Kokeet toteutetaan nettikokeina, jotka luo ja tarkastaa tuomarineuvosto. Kokeen ajankohta on lisenssien vaihtokausi (2026).

3. Tuomarikorvaukset

3.1. Kilpailujärjestäjä korvaa tuomarille kohtuulliset matkakustannukset kilpailupaikan ja kodin välillä julkisella liikenteellä tai omalla autolla. Oman auton käytöstä maksattavan kilometrikorvauksen määrän päättää vuosittain SJAL:n hallitus.

3.2. Kilpailujärjestäjä on velvollinen järjestämään tarvittaessa tuomarille majoituksen tai maksamaan tuomarin kohtuulliset majoituskustannukset.

3.3. Kilpailujärjestäjä on velvollinen järjestämään tuomareille ateriat kilpailupäiville tai maksamaan tuomarille ateriakorvauksen, jonka suuruus on verohallinnon vahvistama ateriakorvauksen enimmäismäärä.

3.4. Kilpailujärjestäjä ja tuomari voivat yhteisellä sopimuksella poiketa yllä mainituista korvauksista.

4. Tuomaritoiminta kilpailuissa

4.1. Kilpailussa tulee olla päätuomari.

4.2. SJAL:n hallitus nimittää SM-kilpailuiden päätuomarin kilpailun järjestäjäseuran esittämistä kandidaateista, joista vähintään yhden on oltava järjestävän seuran ulkopuolelta. Muuten tuomarit nimittää kilpailun järjestäjä.

4.3. Päätuomarin velvollisuutena on kirjoittaa kilpailusta raportti, joka sisältää:

- Kilpailun tuomarit ja arvioinnin heidän suoriutumisestaan tuomarina.
- Kilpailun järjestelyissä esiintyneet puutteet sääntöjenmukaisuudessa.
- Kilpailun kuluessa tapahtuneet poikkeustilanteet sekä niihin sovelletut ratkaisut.

Raportti täytetään sähköisesti SJALin nettisivuilla olevalla lomakkeella. Tuomarien suoriutumista käsittelevä osuus on luottamuksellinen ja tarkoitettu tuomarineuvostolle tuomarikorttien uusimiseen liittyvää arviointia varten.

4.4. SJAL:n hallitus voi nimetä kilpailuun tarkkailijan, jonka tehtävänä on arvioida tuomaritoimintaa kilpailussa.

- Tarkkailijan kulut korvataan liiton toimesta vastaavasti kuin kohdassa 3. kilpailunjärjestäjä tuomareille.
- Tarkkailijalla on päätuomaria vastaava oikeus olla läsnä tapaamisissa ja tilanteissa, mutta hän ei osallistu tuomitsemiseen.
- Tarkkailija kirjoittaa kilpailusta vastaavan raportin kuin päätuomari.
- Tarkkailijalta vaaditaan voimassa oleva päätuomarilisenssi.

4.5. Kilpailun tuomareiden tulee kilpailun aikana pukeutua yhtenevään siistiin asuun. Tuomareiden tulee käyttää joko SJAL:n tuomariliiviä ja siistiä hihallista paitaa, SJAL:n tuomaripaitaa tai muuta kilpailutapahtuman mukaista tuomareille erikseen määriteltyä asua. Muiden vaatteiden ja asusteiden tulee olla kansallisten kilpailusääntöjen mukaisia. Oman seuran tunnuksia sisältäviä päähineitä ja muita asusteita ei ole suositeltavaa käyttää.